

ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ ΠΕΠΡΑΓΜΕΝΩΝ 2020

Το Ελληνικό Δημοσιονομικό Συμβούλιο (Ε.Δ.Σ.), Ανεξάρτητη Διοικητική Αρχή, ιδρύθηκε με τον Ν. 4270/2014 ενώ το πρώτο Διοικητικό Συμβούλιο τοποθετήθηκε τον Νοέμβριο του έτους 2015.

Κατά το έτος 2020, εντάχθηκε ως νέο μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου ο κ. Εμμανουήλ Μαματζάκης (Φ.Ε.Κ. Διορισμού 66/ΥΟΔΔ/31.01.2020) σε αντικατάσταση του κ. Ιωάννη Μονογυιού του οποίου η τετραετής θητεία είχε λήξει το Νοέμβριο του έτους 2019. Ο κ. Μαματζάκης ανέλαβε καθήκοντα τον Φεβρουάριο του 2020. Έκτοτε το Δ.Σ. λειτούργησε με την εξής σύνθεση :

Κορλίρας Παναγιώτης, Πρόεδρος

Μαματζάκης Εμμανουήλ, Μέλος

Σερεμέτης Δημήτριος, Μέλος (και αναπληρωτής του Προέδρου)

Τάσος Νικόλαος, Μέλος και

Τσιώνας Ευθύμιος, Μέλος.

Κατά τη διάρκεια του έτους – πέμπτο κατά σειρά έτος λειτουργίας – καλύφθηκε το σύνολο των υποχρεώσεων του Ε.Δ.Σ., όπως αυτές απορρέουν από τον ιδρυτικό του Νόμο.

Η ανταπόκριση της Αρχής στο εκ του νόμου προβλεπόμενο μελετητικό και γνωμοδοτικό έργο (εξαμηνιαίες εκθέσεις - γνωμοδοτήσεις) όπως και οι συναφείς συμπληρωματικές δραστηριότητες (έκδοση τριμηνιαίου δελτίου οικονομικών εξελίξεων, διεθνείς συνεργασίες κ.ο.κ.) υλοποιήθηκε στις ιδιαίτερες συνθήκες που επέβαλε η πανδημία και τα συνακόλουθα περιοριστικά υγειονομικά μέτρα, κατά βάση με την εξ' αποστάσεως συνεργασία των στελεχών του Τμήματος Μελετών, υπό τον συντονισμό και την επίβλεψη του προϊσταμένου του Τμήματος. Αντιθέτως, τα στελέχη του Τμήματος Διοικητικής Υποστήριξης συνέχισαν να εργάζονται - ως επί το πλείστον στις εγκαταστάσεις του ΕΔΣ, καθώς σημαντικό μέρος των υποχρεώσεών τους ως εκ της φύσεώς τους δεν ήταν δυνατό να διεκπεραιωθούν με τηλεργασία (συνεργασία με την ΓΔΟΥ, τις τράπεζες, επίβλεψη εγκαταστάσεων πληροφορικής κ.ο.κ.).

Το γεγονός ότι το Ε.Δ.Σ. επέτυχε, παρά τις ιδιαίζουσες δυσλειτουργίες που προξένησε στον ευρύτερο δημόσιο τομέα η τήρηση των περιοριστικών υγειονομικών μέτρων, να ανταποκριθεί εμπρόθεσμα και με ποιοτική επάρκεια στο σύνολο των τακτικών υποχρεώσεών του οφείλεται αφενός στις υπάρχουσες υποδομές σε τεχνολογίες πληροφορικής και επικοινωνιών και, αφετέρου, στις σχετικές δεξιότητες των στελεχών του. Χάρη στο συνδυασμό αυτών των παραγόντων, με δεδομένο επίσης ότι διατηρήθηκε ο εποπτικός ρόλος του Προέδρου, η παραγωγικότητα της αναγκαστικής τηλεργασίας διαμορφώθηκε σε ικανοποιητικά επίπεδα.

Η διαπίστωση αυτή δεν πρέπει να υποβαθμίζει τη σημασία αδυναμιών και καθυστερήσεων που αναπόφευκτα υπήρξαν. Η επαρκής εκπλήρωση των νομοθετημένων υποχρεώσεων ήταν ένας ελάχιστων στόχος και επιτεύχθηκε. Η γενικότερη και πολυεπίπεδη ποιοτική άνοδος την οποία σχεδίαζε το Ε.Δ.Σ. ωστόσο περιορίστηκε σχετικά. Οι έκτακτες συνθήκες που επιβλήθηκαν σε συνθήκες πανδημίας ανέστειλαν σε ορισμένο βαθμό στόχους που σχεδιαζόταν να προωθηθούν με αφετηρία το έτος 2020 - το έτος, δηλαδή, κατά το οποίο αναμενόταν να αρχίσει να αποδίδει η ενσωμάτωση των τεσσάρων ειδικών επιστημόνων (προσλήψεις κατά το 2019), χάρη στους οποίους αντιμετώπιζονταν επιτέλους οι προϋπάρχουσες ακραίες ελλείψεις σε μελετητικό στελεχικό δυναμικό.

Τούτων λεχθέντων, πέρα από τους περιορισμούς που επέβαλε εξ αντικειμένου η πανδημία πρέπει να αναζητηθούν όλα τα στοιχεία εκείνα που επιδέχονται βελτίωση. Χαρακτηριστικό παράδειγμα αποτελούσαν οι προδιαγραφές του εγκατεστημένου εξοπλισμού πληροφορικής. Το Διοικητικό Συμβούλιο του Ε.Δ.Σ. για το ζήτημα αυτό αποφάσισε την αύξηση του αριθμού των φορητών συσκευών πληροφορικής, ώστε να διευκολυνθεί η τηλεργασία.

Σημαντικό ζήτημα που επηρέασε τη συνολική απόδοση της Αρχής κατά το προηγούμενο έτος και μάλιστα απείλησε να υπονομεύσει βασικές της λειτουργίες ήταν η αιφνίδια απόσπαση αορίστου χρόνου του τότε προϊσταμένου του Τμήματος Διοικητικής Υποστήριξης (εφεξής ΤΔΥ) με κατ' εξαίρεση διαδικασίες – για τις οποίες δεν απαιτείτο η σύμφωνη γνώμη της ανεξάρτητης αρχής -προκειμένου να υπηρετήσει στην Ειδική Γραμματεία Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους. Καθώς στο ΤΔΥ αυτό είχαν ενεργό υπηρεσία συνολικά τέσσερεις υπάλληλοι (ήτοι: προϊστάμενος με ανάθεση έργου, γραμματέας Προέδρου, υπεύθυνος πληροφορικής και ένα μόνον στέλεχος στο λογιστήριο), με την απόσπαση αυτή το ΤΔΥ έχασε τον προϊστάμενό του και απέμεινε ένας μόνον υπάλληλος για να διεκπεραιώσει όλες τις εργασίες των οικονομικών και των διοικητικών υποθέσεων. Σημειωτέον ότι ο νόμος επιβάλλει λόγω ασυμβιβάστου, τον καταμερισμό του έργου της οικονομικής διαχείρισης σε τρία τουλάχιστον διακριτά στελέχη, ενώ η συμβατότητα των παρεχόμενων οικονομικών υπηρεσιών με τις ευρύτερες απαιτήσεις της νομοθεσίας διασφαλίζεται με την εφαρμογή μιας «υβριδικής» διαδικασίας που απαιτεί την ευρεία σύμπραξη και προσυπογραφή των απαιτούμενων πράξεων από τη Γενική Διεύθυνση Οικονομικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Οικονομικών – σύμφωνα με όσα είχαν σχετικώς προβλεφθεί με τη νομοθέτηση ειδικής τροπολογίας την οποία είχε εγκαίρως εισηγηθεί το Ε.Δ.Σ.

Το Διοικητικό Συμβούλιο εκτίμησε ότι η προαναφερόμενη πράξη απόσπασης αποτελούσε πλήγμα για την ανεξαρτησία του Ε.Δ.Σ. και απέστειλε έγγραφη αναφορά στους συναρμόδιους υπουργούς. Μέχρι στιγμής ωστόσο δεν έχουν ληφθεί από κυβερνητικής πλευράς πρακτικά μέτρα για την αντιμετώπιση του ζητήματος.

Κατά ευτυχή συγκυρία, στέλεχος του Τμήματος Μελετών είχε εκδηλώσει ενδιαφέρον για τη θέση του προϊσταμένου του ΤΔΥ, η πλήρωση της οποίας αναμενόταν να επαναπροκηρυχθεί (λόγω προβλημάτων ακυρότητας της αρχικής προκήρυξης, τα οποία είχαν επισημανθεί από το Υπηρεσιακό Συμβούλιο). Το εν λόγω στέλεχος δέχθηκε να αναλάβει χωρίς καθυστέρηση τη θέση του προϊσταμένου του ΤΔΥ με ανάθεση. Το

αποτέλεσμα υπήρξε θετικό. Πέρα από τις όποιες καθυστερήσεις επέβαλε η αιφνίδια αλλαγή σε συνδυασμό με την ούτως ή άλλως ελλιπέστατη στελέχωση του τμήματος, αποκαταστάθηκε βαθμιαία η ομαλή και σύννομη διεκπεραίωση των οικονομικών και διοικητικών υποθέσεων. Επιπρόσθετα αποκαταστάθηκαν ορισμένες διαχειριστικές εκκρεμότητες (π.χ. η ρύθμιση των ηλεκτρονικών πληρωμών), η ορθότερη απεικόνιση των στοιχείων του προϋπολογισμού (π.χ. εγγραφή και παρακολούθηση των εσόδων υπέρ τρίτων) κ.ο.κ.. Η προοπτική είναι ότι μπορούν να ξεπεραστούν όλες οι απομένουσες εκκρεμότητες, εφόσον, βεβαίως, καλυφθούν τα υπάρχοντα κενά (μετατροπή σε μετάταξη της προαναφερθείσας απόσπασης, αποδέσμευση της οργανικής θέσης από τον μέχρι τούδε αποσπασμένο υπάλληλο και τοποθέτηση τουλάχιστον ενός στελέχους διοικητικού-οικονομικού, ενός στελέχους στην πληροφορική και ενός στο Γραφείο Προέδρου)

Άλλα ζητήματα που επηρέασαν τη συνολική απόδοση του ΕΔΣ κατά το προηγούμενο έτος αφορούσαν εκκρεμότητες που παραμένουν στον τομέα της στελέχωσης των υπηρεσιών και η αδυναμία να αναπτυχθεί συνεργασία με ορισμένους φορείς. Στα εν λόγω θέματα γίνεται κατωτέρω ειδικότερη αναφορά στο εδάφιο που τιτλοφορείται «εκκρεμή θέματα» ενώ ακολουθεί η παρουσίαση του μελετητικού έργου.

I. Διοικητικά θέματα

1. Συμπλήρωση στελέχωσης

Σύμφωνα με το άρθρο 8 του Ν.4270/2014, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει για τη στελέχωση του ΕΔΣ έχουν προβλεφθεί είκοσι (20) θέσεις προσωπικού οι οποίες μέχρι σήμερα δεν έχουν καλυφθεί στο σύνολό τους. Οι δεκατέσσερις (14) είναι θέσεις Ειδικού Επιστημονικού Προσωπικού και Επιστημονικού Προσωπικού, ενώ οι έξι (6) είναι θέσεις διοικητικού προσωπικού. Στις αρχές του 2020 εκ των ανωτέρω θέσεων, είχαν πληρωθεί δεκαπέντε θέσεις και υπηρετούσαν δεκατέσσερις υπάλληλοι καθώς μια απουσίαζε με άδεια ανατροφής τέκνου. Παρέμεναν κενές δύο οργανικές θέσεις ειδικού επιστημονικού προσωπικού (επί συνόλου εννέα θέσεων), δύο επιστημονικού προσωπικού (επί συνόλου πέντε θέσεων) και μία θέση διοικητικού προσωπικού (επί συνόλου έξι θέσεων).

Στο πλαίσιο των διαδικασιών της κινητικότητας υπεβλήθησαν υποψηφιότητες και κρίθηκαν ενδιαφέρουσες δύο εξ' αυτών χωρίς όμως να καταλήξουν σε μετάταξη και τοποθέτηση των ενδιαφερομένων διότι οι σχετικές διαδικασίες δεν ολοκληρώθηκαν. Το άκαρπο της διαδικασίας προέκυψε λόγω της άρνησης συναίνεσης των επικεφαλής των υπηρεσιών προέλευσης (ειδικότερα δε του επικεφαλής της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων και του Υπουργού Μεταναστευτικής Πολιτικής αντιστοίχως).

Στη δυστοκία αυτή προστέθηκε το ζήτημα που δημιούργησε η απόσπαση του προηγούμενου προϊσταμένου του ΤΔΥ. Με την πράξη αυτή, πέραν των θεμάτων που προαναφέρθηκαν συνδέονται δύο ακόμη ζητήματα: αφενός συνεχίζει να επιβαρύνεται ο Προϋπολογισμός μιας ανεξάρτητης αρχής όπως το Ε.Δ.Σ. με μισθοδοσία υπαλλήλου ο οποίος παρέχει αλλού τις υπηρεσίες του, αφετέρου δε δεσμεύεται μια οργανική θέση που είναι αδύνατο να καλυφθεί μέσω του μηχανισμού της κινητικότητας ενόσω

ο υπάλληλος δεν μετατάσσεται στον φορέα όπου πλέον υπηρετεί. Λόγω των ειδικών διατάξεων που διέπουν τη συγκεκριμένη απόσπαση, τα προβλήματα αυτά μπορούν να παραταθούν επ' αόριστον και μέχρι να μετατραπεί η απόσπαση σε μετάταξη ή, ενδεχομένως, να διακοπεί για άλλους λόγους.

Η κάλυψη των αναγκών του Τμήματος Διοικητικής Υποστήριξης παρ' όλες τις διευθετήσεις που επιτεύχθηκαν συνέχισε να είναι οριακή. Σε οποιαδήποτε περίπτωση απουσίας λόγω ανωτέρας βίας ή δυνάμει των νομοθετημένων δικαιωμάτων των υπαλλήλων είναι πρακτικά αδύνατη ή εξαιρετικά δύσκολη η αναπλήρωση του απόντος. Είναι επιτακτική η ανάγκη ενδυνάμωσης του στελεχικού δυναμικού με την τάχιστα απελευθέρωση της οργανικής θέσης που καταλαμβάνει ο υπάλληλος που έχει αποσπασθεί στην Ειδική Γραμματεία Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους μέσω μετατροπής της απόσπασης σε μετάταξη και την κάλυψη των πέντε κενών οργανικών θέσεων. Πρωτίστως το ζήτημα αφορά στο Τμήμα Διοικητικής Υποστήριξης.

2. Θεσμική πρόοδος

Κατά το έτος 2020 το Ε.Δ.Σ. κίνησε τη διαδικασία για την διεξαγωγή της περιοδικής του αξιολόγησης σύμφωνα με όσα προβλέπονται στην παρ. 2 του άρθρου 12 του ν. 4270/2014 μετά την πάροδο τετραετούς λειτουργίας.

Για τον σκοπό αυτό μετά από σχετική διερεύνηση για τα ισχύοντα στα ομόλογα Συμβούλια άλλων ευρωπαϊκών χωρών απηύθυνε σχετική πρόσκληση προς τον Οργανισμό Οικονομικής Συνεργασίας και Αναπτύξεως. Το αίτημά μας δεν έχει μέχρι στιγμής βρει την αναμενόμενη ανταπόκριση, πιθανώς λόγω των ειδικών περιορισμών και των δυσλειτουργιών που επιβλήθηκαν εξαιτίας της πανδημίας.

Λειτουργήσε πλήρως και συστηματικά το Υπηρεσιακό Συμβούλιο (Υ.Σ.) της Αρχής, το οποίο είχε συγκροτηθεί κατά το τελευταίο τρίμηνο του προηγούμενου έτους 2019. Το Υ.Σ. αντιμετώπισε ιδίως σειρά αιτημάτων στελεχών του Ε.Δ.Σ. για έγκριση άδειας δεύτερης απασχόλησης που αφορούσε κατά βάση τη διδασκαλία μαθημάτων σε διάφορα πανεπιστημιακά ιδρύματα. Η θέσπιση ορισμένων βασικών κανόνων στον τομέα αυτόν απασχόλησε ιδιαίτερα το Υ.Σ. αλλά και το Διοικητικό Συμβούλιο. Στόχος των σχετικών διαβουλεύσεων ήταν να περιφρουρηθεί η λειτουργία των υπηρεσιών και η απόδοση σε μελετητικό έργο, από ποσοτικής όσο και από ποιοτικής απόψεως. Κατευθυντήρια γραμμή του Ε.Δ.Σ. ήταν να μην αποκλειστούν τα στελέχη του από τις ευκαιρίες απόκτησης διδακτικής εμπειρίας αναγκαίας για ενδεχόμενη ακαδημαϊκή σταδιοδρομία τους στο μέλλον, με δεδομένο τον υψηλό βαθμό συνέργειας που συνδέει το ερευνητικό-μελετητικό έργο του στο Ε.Δ.Σ. με την πανεπιστημιακή διδασκαλία μαθημάτων που εμπίπτουν σε συναφή επιστημονικά πεδία. Επιπρόσθετα κρίθηκε σκόπιμο να μη στερηθούν τα στελέχη του Ε.Δ.Σ. τις όποιες συμπληρωματικές αμοιβές, με δεδομένο ότι οι αποδοχές των ερευνητών περιορίζονται δραστικά από το ενιαίο μισθολόγιο και σε σύγκριση με ομολόγους τους αντίστοιχων προσόντων που υπηρετούν σε άλλους φορείς (π.χ. στο Γραφείο Προϋπολογισμού της Βουλής, το ΚΕΠΕ, το ΙΟΒΕ κ.ο.κ.).

Στον τομέα αυτό σημειώνεται επίσης η μερική αναθεώρηση του κανονισμού οικονομικής διαχείρισης (ΦΕΚ 3632/Β'/06.08.2020) με στόχο την απλοποίηση των διαδικασιών έγκρισης δαπάνης για τη διενέργεια προμηθειών και την υποστήριξη της καθιέρωσης ηλεκτρονικών πληρωμών προς όλους τους φορολογικά ενήμερους προμηθευτές μέσω της σχετικής διαδικτυακής εφαρμογής της ΤτΕ.

Το 4^ο τρίμηνο του 2020 κατέστη δυνατή η επαναπροκήρυξη πλήρωσης των θέσεων προϊσταμένων, η οποία ήταν αναγκαία μετά τις πλημμέλειες που είχαν παρατηρηθεί κατά την πρώτη προκήρυξη στις αρχές του έτους 2020. Υποβλήθηκαν συνολικά δύο υποψηφιότητες – μια για καθεμιά από τις προκηρυχθείσες θέσεις- εκ μέρους των ήδη υπηρετούντων με ανάθεση προϊσταμένων.

Συγκροτήθηκε το προβλεπόμενο από τον νόμο Συμβούλιο επιλογής - αξιολόγησης των υποψηφιοτήτων (Σ.Ε.Π.) και μετά τον έλεγχο των προσόντων των υποψηφίων που διεξήγαγε το Υπηρεσιακό Συμβούλιο και τη λήψη των προφορικών συνεντεύξεων από το Σ.Ε.Π. η διαδικασία κατέληξε, εντός του τρέχοντος έτους, στην τοποθέτηση των επιλεγέντων με διετή θητεία.

Διεξήχθη διαγωνισμός για την προμήθεια υπηρεσιών ηλεκτρονικού πρωτοκόλλου, ηλεκτρονικής διακίνησης εγγράφων και καθιέρωσης της ψηφιακής υπογραφής, σύμφωνα με όσα έχουν προβλεφθεί στο πλαίσιο του εκσυγχρονισμού της δημόσιας διοίκησης. Οι σχετικές εφαρμογές τέθηκαν σε εφαρμογή πρόσφατα, εντός του 2021.

Συνήφθη διετής σύμβαση με τεχνικό ασφαλείας για την πρόληψη ατυχημάτων και την περιφρούρηση των κανόνων υγιεινής και ασφάλειας.

Επίσης ανατέθηκε σε εξειδικευμένη εταιρεία η παροχή υπηρεσιών επικοινωνιακής υποστήριξης και προβολής με στόχο τη βελτίωση της προβολής του έργου της Αρχής από τα μέσα μαζικής ενημέρωσης, καθώς το Διοικητικό Συμβούλιο διαπίστωσε την ιδιαίτερη ανάγκη που υπήρχε στο πεδίο αυτό.

Στη διάρκεια του έτους πραγματοποιήθηκαν 15 συνολικά προκηρύξεις διαγωνισμών προμήθειας ειδών και παροχής υπηρεσιών. Όλες οι προκηρύξεις δημοσιεύτηκαν - για πρώτη φορά -στο Κεντρικό Ηλεκτρονικό Μητρώο Δημοσίων Συμβάσεων (ΚΗΜΔΗΣ) χάριν μεγαλύτερης διαφάνειας, καίτοι το ύψος της προϋπολογιζόμενης δαπάνης δεν καθιστούσε κάτι τέτοιο υποχρεωτικό.

3. Συνεργασίες με άλλους φορείς

Ουδμία πρόοδος σημειώθηκε στο πεδίο της συνεργασίας με την Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων. Τα διαβήματα για την ανάγκη ανάπτυξης αυτής της συνεργασίας παραμένουν αναπάντητα εις το διηνεκές, όπως οφείλει κανείς να διαπιστώσει μετά την πάροδο πέντε πλέον ετών.

Η στασιμότητα στον εν λόγω τομέα περιορίζει τη δυνατότητα του Ε.Δ.Σ. να εμβαθύνει σε θέματα της ασκούμενης φορολογικής πολιτικής και των προοπτικών διατηρησιμότητας των δημοσίων εσόδων.

Για τη συνεργασία με τους άλλους φορείς σημειώνονται τα εξής:

- *Γενικό Λογιστήριο του Κράτους*: Η επικοινωνία με στελέχη του ΓΛΚ εξακολούθησε να είναι συστηματική και κρίνεται ικανοποιητική. Κάθε μήνα μας αποστέλλεται από το ΓΛΚ, ταυτόχρονα με την επίσημη δημοσίευση του, το Δελτίο Παρακολούθησης του Κρατικού Προϋπολογισμού. Επιπλέον πριν την κατάθεση στη Βουλή μας αποστέλλονται οι βασικοί πίνακες του Προσχεδίου και του Σχεδίου του Προϋπολογισμού.

- *Δ/νση Μακροοικονομικής Πολιτικής και Προβλέψεων του Υπουργείου Οικονομικών*: Η συνεργασία ήταν ικανοποιητική και συνέχισε να διεξάγεται, όπως πάντοτε, σε εποικοδομητικό κλίμα. Οι μακροοικονομικές προβλέψεις αποστέλλονται στο ΕΔΣ εντός των χρονικών ορίων που προβλέπονται από το Μνημόνιο συνεργασίας με το Υπουργείο Οικονομικών. Επιπλέον, το 2020 το ΕΔΣ κλήθηκε να συμμετάσχει σε τριμηνιαίες συναντήσεις που διοργανώνει το ΥΠΟΙΚ (Γ.Δ.Ο.Π.) μετά από τις ανακοινώσεις της ΕΛΣΤΑΤ για τα στοιχεία του ΑΕΠ. Στις συναντήσεις συμμετέχουν ο Υπουργός Οικονομικών και ο ΓΓ Δημοσιονομικής Πολιτικής. Οι υπόλοιποι φορείς που συμμετέχουν είναι οι τέσσερις συστημικές εμπορικές τράπεζες, η ΤτΕ, ο ΙΟΒΕ, ο ΣΕΒ, η ΓΣΕΕ, το ΚΕΠΕ και ο ΣΕΤΕ.

- *Οργανισμός Διαχείρισης Δημοσίου Χρέους (ΟΔΔΗΧ)*: υπήρξε ικανοποιητική συνεργασία.

- *Ελληνική Στατιστική Αρχή (ΕΛΣΤΑΤ)*: Το ΕΔΣ συμμετέχει δια εκπροσώπων στη Συμβουλευτική Επιτροπή του Ελληνικού Στατιστικού Συστήματος, η οποία συνεδρίασε κατά τη διάρκεια του 2020 μία φορά. Δεν υπάρχει τυποποιημένη συνεργασία με την ΕΛΣΤΑΤ. Όλη η πληροφόρηση αντλείται από τις ηλεκτρονικές δημοσιεύσεις.

II. Μελετητικό έργο

1. Νομοθετημένες υποχρεώσεις

Η αναφορά μας στην ανταπόκριση του ΕΔΣ στο μελετητικό έργο όπως αυτό εξειδικεύεται στον ιδρυτικό νόμο, περιλαμβάνει τις δύο προβλεπόμενες εξαμηνιαίες εκθέσεις – εαρινή και φθινοπωρινή- όπως επίσης τις γνωμοδοτήσεις για τις προβλέψεις του προσχεδίου, του σχεδίου του Κρατικού Προϋπολογισμού και του υποβαλλόμενου προγράμματος σταθερότητας.

Η εκπόνηση των εξαμηνιαίων εκθέσεων και των γνωμοδοτήσεων που επιβάλλει ο ιδρυτικός νόμος στηρίζεται στην ειδική προεργασία και τεκμηρίωση που πραγματοποιεί το Τμήμα Μελετών, με βάση τις κατευθύνσεις του Προέδρου και του Διοικητικού Συμβουλίου. Η καθιερωμένη διαδικασία περιλαμβάνει τη διαβούλευση των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου στη βάση των σχετικών προσχεδίων που κατατίθενται από το συγκεκριμένο Τμήμα.

Λόγω των εξαιρετικών συνθηκών που προκάλεσε η πανδημία, ψηφίστηκαν κατά τη διάρκεια του 2020 δύο συμπληρωματικοί κρατικοί προϋπολογισμοί με τους οποίους εγκρίθηκε αύξηση πιστώσεων του Κρατικού Προϋπολογισμού 2020. Το ΕΔΣ δημοσίευσε πριν από την ψήφιση του κάθε συμπληρωματικού προϋπολογισμού σχετική

γνώμη (Απρίλιος 2020 & Σεπτέμβριος 2020), σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 2, παρ.5γ του ν.4270/2014.

Η έγκαιρη και περιεκτική διεκπεραίωση των ανωτέρω έργων βασίζεται σε συστηματική προεργασία για την τεκμηρίωση των επιμέρους θεμάτων, η οποία περιέλαβε κατά βάση τα εξής:

α) *Μηνιαία παρακολούθηση και κατάρτιση πινάκων στο πλαίσιο της παρακολούθησης της δημοσιονομικής διαχείρισης (εκτέλεση Κρατικού Προϋπολογισμού και Προϋπολογισμού Γενικής Κυβέρνησης).* Τα επίσημα δελτία που δημοσιεύονται από το Υπουργείο Οικονομικών κάθε μήνα (Δελτίο Μηνιαίων Στοιχείων Γενικής Κυβέρνησης και Δελτίο Εκτέλεσης Κρατικού Προϋπολογισμού) παρακολουθούνται και αποδελτιώνονται με τη μορφή τυποποιημένων πινάκων. Τα κύρια συμπεράσματα για την εξέλιξη των δημοσιονομικών στοιχείων καταγράφονται συνοπτικά και πραγματοποιείται συζήτηση «στρογγυλής τραπέζης» μεταξύ των στελεχών του Τμήματος Μελετών, την οποία συντονίζει ο προϊστάμενος.

β) *Εκπόνηση προβλέψεων, κάθε τρίμηνο, για την εξέλιξη του ελληνικού ΑΕΠ με τη χρήση:*

i) του «δυναμικού υποδείγματος παραγόντων» (Dynamic Factor Model) το οποίο αφορά βραχυπρόθεσμες προβλέψεις (ένα/δύο τρίμηνα μπροστά) και

ii) του «διανυσματικού υποδείγματος διόρθωσης λαθών» (Vector Error Correction Model) το οποίο αφορά μεσοπρόθεσμες προβλέψεις (ένα/δύο έτη μπροστά).

γ) *Παρακολούθηση και συστηματική αποδελτίωση των οικονομικών εξελίξεων όπως παρουσιάζονται σε δημοσιεύσεις εγχώριων και διεθνών φορέων, θεσμών και οργανισμών (ΕΛΣΤΑΤ, ΤτΕ, ΣΕΒ, IOBE, Ευρωπαϊκή Επιτροπή, ΔΝΤ, ΟΟΣΑ κλπ).*

δ) *Μελέτη του συνόλου της νομοθεσίας που διέπει τις διαδικασίες σύνταξης και υποβολής του Προσχεδίου, του Σχεδίου του Προϋπολογισμού και του Μ.Π.Δ.Σ.*

Σημειώνεται ότι το Υπουργείο Οικονομικών παραδοσιακά θέτει υπόψη του Ε.Δ.Σ. τα απαιτούμενα στοιχεία για τη σύνταξη των ανωτέρων γνωμοδοτήσεων με μεγάλη καθυστέρηση, με αποτέλεσμα η διατύπωση έγκαιρης και ολοκληρωμένης γνώμης εκ μέρους του ΕΔΣ συνεχίζει να γίνεται υπό δυσμενείς όρους λόγω των ασφυκτικών προθεσμιών. Χαρακτηριστικά αναφέρεται ότι τα δημοσιονομικά στοιχεία του σχεδίου του Προϋπολογισμού 2021 απεστάλησαν στο ΕΔΣ μόλις την προηγούμενη ημέρα της κατάθεσης του σχεδίου και μάλιστα αργά το απόγευμα.

Εκτός αυτών συνεχίστηκαν οι σχέσεις συνεργασίας με ομόλογους φορείς σε ευρωπαϊκή κλίμακα με διαδικασίες τηλεδιάσκεψης αντί των περιοδικών επισκέψεων για συμμετοχή σε διεθνείς συσκέψεις όπως γινόταν στο παρελθόν. Εμπλουτίστηκε περαιτέρω το μελετητικό έργο της Αρχής, όπως αναλύεται κατωτέρω. Οι σχέσεις συνεργασίας που είχαν ήδη καλλιεργηθεί από τα προηγούμενα χρόνια συνέχισαν να αναπτύσσονται με ομόλογους οργανισμούς της Ευρωπαϊκής Ένωσης όπως και με στελέχη της δημόσιας διοίκησης για την εφαρμογή του μνημονίου με το Υπουργείο Οικονομικών.

2. Συνοπτικά-εσωτερικά σημειώματα / λοιπές εργασίες

Υστερα από σχετικό αίτημα του Προέδρου ή μελών του Δ.Σ. ή κατόπιν σχετικού αιτήματος του προϊστάμενου του Τμήματος Μελετών συντάχθηκαν συνοπτικά σημειώματα για εσωτερική χρήση κυριότερα εκ των οποίων είναι τα εξής:

- Ενημερωτικό σημείωμα ενόψει της συμμετοχής του κ. Προέδρου ως ομιλητή σε ημερίδα με θέμα «Δημοσιονομική Πολιτική & Προϋπολογισμός 2008-2018. Θεσμικές μεταρρυθμίσεις, έξοδος από την κρίση, νέες προκλήσεις και προοπτικές», η οποία διοργανώθηκε στις 27/1/2020 από το ΓΛΚ σε συνεργασία με το ΕΚΔΔΑ στο πλαίσιο της παρουσίασης της έκθεσης του ΟΟΣΑ για το σύστημα δημοσιονομικής διαχείρισης της Ελλάδας.
- Ενημερωτικό σημείωμα ενόψει της συμμετοχής του κ. Προέδρου ως εισηγητή στη συνεδρίαση της Διαρκούς Επιτροπής Οικονομικών Υποθέσεων της Βουλής στις 3/3/2020 με θέμα την αναθεώρηση των δημοσιονομικών κανόνων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, την εμβάθυνση της Οικονομικής Νομισματικής Ένωσης και την Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία.
- Ενημερωτικό σημείωμα για την εκτέλεση του Κρατικού Προϋπολογισμού κατά το πρώτο εξάμηνο του 2020.

Επίσης πραγματοποιήθηκαν διάφορες εργασίες, οι σημαντικότερες εκ των οποίων αφορούν σε:

- Βελτιώσεις των μεθοδολογιών/τεχνικών των μακροοικονομικών προβλέψεων του ΕΔΣ όπως: εφαρμογή εναλλακτικών σεναρίων για την πορεία του ελληνικού ΑΕΠ βάσει πιθανών διαταραχών, δοκιμές με την εισαγωγή διαφόρων εξωγενών μεταβλητών, εισαγωγή ψευδομεταβλητών για τον εντοπισμό δομικών αλλαγών στις οικονομικές χρονοσειρές, τροποποίηση του υποδείγματος DFM κάνοντας χρήση αποκλειστικά μηνιαίων δεδομένων, ώστε να περιλαμβάνεται η πιο πρόσφατη πληροφορία κ.α.
- Ενημέρωση βάσης δεδομένων με τιμές αναφορικά με τις προβλέψεις του ΕΔΣ και του ΥΠΟΙΚ με σκοπό την αξιολόγηση των προβλέψεων αυτών ως προς τα τελικά πραγματοποιηθέντα (ΕΛΣΤΑΤ) ανά τακτά χρονικά διαστήματα για τον εντοπισμό τυχόν μεροληψιών των προγνώσεων.
- Προετοιμασία υποβολής, υποβολή και έγκριση του φακέλου αίτησης προς την Eurostat για την ένταξη του ΕΔΣ στη λίστα των ερευνητικών φορέων της Eurostat. Η ένταξη του ΕΔΣ (Τμήμα Μελετών) στη λίστα ερευνητικών φορέων της Eurostat δίνει στο Τμήμα Μελετών τη δυνατότητα πρόσβασης σε όλα τα πρωτογενή στοιχεία μελετών που διενεργούνται σε πανευρωπαϊκή βάση υπό την εποπτεία της Eurostat. Επισημαίνεται, ότι το ΕΔΣ μαζί με το ΣΟΕ είναι οι μόνοι μη ακαδημαϊκοί-ερευνητικοί φορείς της χώρας που είναι ενταγμένοι σε αυτήν την λίστα.

Πέραν των ανωτέρω συνεχίστηκε η τακτική έκδοση του τριμηνιαίου δελτίου επισκόπησης των βασικών μακροοικονομικών και δημοσιονομικών εξελίξεων, το οποίο έχει καθιερωθεί να κυκλοφορεί με πρωτοβουλία του Τμήματος Μελετών του Ε.Δ.Σ.

3. Εργασίες σε εξέλιξη

- Επισκόπηση και ανάλυση εκθέσεων και γνωμοδοτήσεων άλλων Δημοσιονομικών Συμβουλίων με σκοπό τη βελτίωση των εκθέσεων μας και μεγαλύτερη προσαρμογή τους στις απαιτήσεις του «Ευρωπαϊκού Εξαμήνου».
- Συμμετοχή σε ομάδα εργασίας του δικτύου των Ευρωπαϊκών Δημοσιονομικών Δικτύων με αντικείμενο τη συγγραφή κειμένων εργασίας που θα αποτελέσουν τη συνεισφορά του δικτύου των EUIFIs στο ετήσιο συνέδριο του Ευρωπαϊκού Δημοσιονομικού Συμβουλίου τον Φεβρουάριο του 2021, με θέμα «το μέλλον των δημοσιονομικών κανόνων της ΕΕ στις νέες συνθήκες που δημιουργεί η πανδημία». Στο πλαίσιο της συγγραφής των κειμένων πραγματοποιήθηκαν τακτικές τηλεδιασκέψεις με στελέχη ευρωπαϊκών δημοσιονομικών συμβουλίων, τα οποία συμπεριλαμβάνονται στην ομάδα έργου.
- Εμβάθυνση επί των μεθοδολογικών ζητημάτων που σχετίζονται με τη διαδικασία εκτίμησης των εσόδων του ΚΠ από το Υπουργείο Οικονομικών. Στο πλαίσιο αυτής της δραστηριότητας, πραγματοποιήθηκαν τρεις τεχνικές συναντήσεις (29 Σεπτ., 25 Νοεμβ., 21 Ιαν. 2021) με στελέχη του ΓΛΚ από το Τμήμα Εσόδων της Διεύθυνσης Προϋπολογισμού Γενικής Κυβέρνησης με αντικείμενο την εμβάθυνση στα τεχνικά ζητήματα που αφορούν τις διαδικασίες εκτίμησης και επικαιροποίησης των εκτιμήσεων εσόδων του ΓΛΚ. Σύμφωνα με τον άτυπο προγραμματισμό θα ακολουθήσουν ακόμα τουλάχιστον δύο συναντήσεις και θα συνταχθεί σχετικό υπόμνημα.
- Σύνταξη σημειώματος αναφορικά με την ανάπτυξη και εφαρμογή του Recovery and Resilience Facility (RRF) στο πλαίσιο της προσεχούς ψήφισης του νέου κανονισμού από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.
- Βελτίωση/ενίσχυση του διανυσματικού υποδείγματος διόρθωσης λαθών VECM με διάφορες επιλογές ενδογενών και εξωγενών μεταβλητών καθώς και τη δυνατότητα παραγωγής δυσμενών σεναρίων για ανάλυση ευαισθησίας των αποτελεσμάτων.
- Ταξινόμηση παρουσιάσεων των workshop/σεμιναρίων που συμμετέχουν τα στελέχη του Τμήματος Μελετών σε θεματικές ενότητες

4. Διεθνείς σχέσεις

Η ανάπτυξη των διεθνών συνεργασιών του ΕΔΣ αποτελεί σύμφωνα με αποφάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου σημαντικό ζήτημα, με ιδιαίτερη συμβολή στην εδραίωση του θεσμού και την προώθηση των αρχών της δημοσιονομικής σταθερότητας. Σε αυτόν τον τομέα πραγματοποιήθηκαν τα εξής:

- Εκπροσώπηση στις δραστηριότητες του Ευρωπαϊκού Δικτύου Ανεξάρτητων Δημοσιονομικών Οργανισμών (EU IFIs Network): Το Δίκτυο αποτελεί ένα θεσμό με μέλη σε εθελοντική βάση ανοιχτό σε όλους τους ανεξάρτητους δημοσιονομικούς οργανισμούς που λειτουργούν στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Η επικοινωνία με το ΕΔΣ χαρακτηρίζεται πολύ ικανοποιητική. Το ΕΔΣ εκπροσωπήθηκε σχεδόν σε όλες τις τηλε-διασκέψεις που οργάνωσε το εν λόγω δίκτυο εντός του 2020.

- Έκδοση Εξαμηνιαίας συνοπτικής απεικόνισης οικονομικών εξελίξεων (Country Note-European Fiscal Monitor) (Φεβρουάριος 2020). Σκοπός της δημοσίευσης αυτής – όπως και των αντίστοιχων που γίνονταν τα προηγούμενα χρόνια - ήταν να διαμορφωθεί μια κοινή πλατφόρμα για τους οργανισμούς που συμμετέχουν στο ευρωπαϊκό δίκτυο ανεξάρτητων δημοσιονομικών οργανισμών με την οποία μεταφέρονται τα βασικά μηνύματα για τις επιμέρους εξελίξεις σε ένα διεθνές ακροατήριο που ενδιαφέρεται για θέματα προϋπολογισμού των ευρωπαϊκών χωρών. Το σημείωμα παρουσίασε συνοπτικά τις μεσοπρόθεσμες μακροοικονομικές προοπτικές της ελληνικής οικονομίας, καθώς και τις βραχυπρόθεσμες και μεσοπρόθεσμες δημοσιονομικές εκτιμήσεις.

Μετά την ανάληψη της Γραμματείας του δικτύου από το CEPS η μορφή των country notes άλλαξε. Έπαυσαν να εκδίδονται αυτοτελώς. Η νέα μορφή αφορά σε μια συγκεκριμένη συνοπτική έκθεση για το σύνολο των ευρωπαϊκών οικονομιών, μέλη των οποίων συμμετέχουν στο δίκτυο. Το ΕΔΣ εξακολουθεί να συμμετέχει εθελοντικά σε αυτήν τη νέα έκδοση, στέλνοντας κάθε φορά τα στοιχεία που ζητάει ο συντονιστής της έκδοσης (γραμματεία) τα οποία αφορούν σε μακροοικονομικές και δημοσιονομικές εκτιμήσεις για την ελληνική οικονομία.

- Συνεισφορά σε τρεις ειδικές εκδόσεις του «Δικτύου» (Μάρτιος, Ιούνιος και Σεπτέμβριος 2020) οι οποίες αφορούσαν την επισκόπηση των δραστηριοτήτων των ευρωπαϊκών δημοσιονομικών συμβουλίων και των μέτρων αντιμετώπισης της πανδημίας που εγκρίθηκαν από τα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

- Δύο συναντήσεις εργασίας με εκπροσώπους του οίκου πιστοληπτικής αξιολόγησης «MOODY's» στο πλαίσιο αξιολόγησης της ελληνικής οικονομίας.

- Συνάντηση εργασίας με εκπροσώπους του ιαπωνικού οίκου πιστοληπτικής αξιολόγησης «Rating and Investment Information Inc» (R&I) στο πλαίσιο αξιολόγησης της ελληνικής οικονομίας.

- Παρουσίαση των δραστηριοτήτων του ΕΔΣ και των δημοσιονομικών εξελίξεων και προοπτικών στην Ελλάδα σε ομάδα φοιτητών του Πανεπιστημίου της Γλασκώβης. Η εκδήλωση πραγματοποιήθηκε στην Αίθουσα σεμιναρίων του ΚΕΠΕ.

- Συνεργασία και συμπλήρωση σύντομου ερωτηματολογίου του Ευρωπαϊκού Δημοσιονομικού Συμβουλίου αναφορικά με τον ρόλο των Ανεξάρτητων Δημοσιονομικών Θεσμών επί των δημοσιονομικών μέτρων αντιμετώπισης των συνεπειών της πανδημίας.

- Συνεργασία και παροχή στοιχείων στον ΟΟΣΑ στο πλαίσιο εκπόνησης δύο εκθέσεων αναφορικά με τα μέτρα που έλαβαν τα κράτη μέλη για την αντιμετώπιση της πανδημίας και το σχετικό ρόλο των Ανεξάρτητων Δημοσιονομικών Θεσμών.

- Συνεργασία και συμπλήρωση ερωτηματολογίου της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (ECFIN) σχετικά με την ετήσια επικαιροποίηση του Fiscal Governance Database (FGD), κατά το μέρος που αφορά τους Ανεξάρτητους Δημοσιονομικούς Θεσμούς.

5. Εκπαίδευση/Σεμινάρια/Ημερίδες εξ αποστάσεως:

Ημερομηνία	Κατηγορία	Αντικείμενο	Φορέας
5/3/2020	Παρουσίαση	Coronavirus outbreak represents binary risk for the global economy	Oxford Economics
13/5/2020	Παρουσίαση	Global and European Macro and Industry Outlook: COVID-19, its severe economic impact and the paths to recovery	Oxford Economics
25/5/2020	Ημερίδα	IFIs response to the crisis	OECD-EUNIFIs joint session
7/7/2020	Σεμινάριο	Economic Forecasting in Times of Covid-19	International Institute of Forecasters
23/7/2020	Σεμινάριο / Παρουσίαση	OECD Economic Survey of Greece 2020: Recovering from COVID-19, boosting productivity, improving inclusiveness	ΣΟΕ-ΟΟΣΑ
10/09/2020	Ημερίδα	Ετήσια συνάντηση ανεξάρτητων δημοσιονομικών οργανισμών	OECD
6/10/2020	Ημερίδα	Συνάντηση του Ευρωπαϊκού Δικτύου των Ανεξάρτητων Δημοσιονομικών Θεσμών (EUNIFI)	EUNIFI
20/10/2020	Ημερίδα	Presentation of EFB Annual Report	EUNIFI
29/10/2020	Ημερίδα	The fiscal realities in the EU after the COVID pandemic and what to do about them	The Cyprus Economic Society and the Cyprus Fiscal Council
27/11/2020	Σεμινάριο	Αξιολόγηση δημοσίων δαπανών	EUNIFI

6. Δοκίμια Εργασίας

Κατά τη διάρκεια του 2020 συντάχθηκαν τα παρακάτω δοκίμια εργασίας από το επισημονικό προσωπικό του ΕΔΣ:

- Προβλέψεις Α.Ε.Π. και συνιστωσών δαπάνης για κάθε τρίμηνο, 7/2/2020
- Επιπτώσεις στο ελληνικό ΑΕΠ μετά από πιθανή αρνητική διαταραχή στο ΑΕΠ της ευρωζώνης, βάσει του υποδείγματος μεσοπρόθεσμων μακροοικονομικών προβλέψεων του ΕΔΣ, 3/3/2020

- Εκτίμηση του μεριδίου της εργασίας στην Ελλάδα 1995-2018, 15/4/2020

III. Άμεσες προκλήσεις και βραχυχρόνιες προοπτικές (βασικά σημεία)

- Προώθηση της διαδικασίας ανεξάρτητης αξιολόγησης του έργου του Ε.Δ.Σ.
- Εγκατάσταση νέου Διοικητικού Συμβουλίου και διασφάλιση της ομαλής μετάβασης στη νέα διοίκηση με συνέχιση και ανάπτυξη της κεκτημένης δυναμικής.
- Ανάπτυξη ενός υποδείγματος για τη μελέτη της βιωσιμότητας του ελληνικού δημοσίου χρέους (Debt Sustainability Analysis).
- Πραγματοποίηση δημοσιονομικών προβλέψεων σε συστηματική βάση. Η ένταξη στο στελεχιακό δυναμικό του τμήματος Μελετών δύο νέων εργαζομένων (ειδικότητα επιστημονικού προσωπικού) θα συμβάλει σημαντικά στην προσπάθεια για την ανάπτυξη της συγκεκριμένης διαδικασίας. Ήδη έχει αναπτυχθεί διάυλος συνεργασίας με την ομάδα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής που παρακολουθεί την ελληνική οικονομία (Greek Desk) και έχει πραγματοποιηθεί μία συνάντηση κατά την οποία συζητήθηκε η μεθοδολογία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.
- Πραγματοποίηση ημερίδας επισκόπησης των χρησιμοποιούμενων υποδειγμάτων πρόβλεψης διαφόρων φορέων (Υπ. Οικ., ΚΕΠΕ, ΤτΕ, ΙΟΒΕ, ΓΠΚΒ κ.ο.κ) με στόχο τη μελέτη, την κριτική αξιολόγηση των μεθοδολογιών και των παρατηρούμενων αποκλίσεων. Θα μπορούσε να αποτελέσει ένα πρώτο βήμα για τη συστηματοποίηση της συνεργασίας των φορέων στο πεδίο των προβλέψεων.

Σεπτέμβριος 2021

Για το Δ.Σ.

Ο Πρόεδρος

Παναγιώτης Κορλίας